

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou v právní věci *žalobkyně: L. D., bytem N., zastoupené: JUDr. Lubomír Müller, advokát se sídlem Symfonická 1496/9, 158 00 Praha 5, proti žalované: Česká správa sociálního zabezpečení, se sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5 (dále jen ČSSZ), v řízení o žalobě ze dne 8.10.2012 proti rozhodnutí žalované ze dne 2.10.2012 č.j. X o starobní důchod,*

t a k t o :

- I. **Žaloba se z a m í t á.**
- II. **Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

*Včasnou žalobou datovanou 8.10.2012 se žalobkyně domáhá přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 2.10.2012 č.j. X, ale i předcházejícího rozhodnutí ze dne 25.7.2012 č.j. X, ačkoliv proti tomuto rozhodnutí byl podán opravný prostředek, tj. námitky, které byly zamítnuty rozhodnutím ze dne 2.10.2012 (kopie rozhodnutí ze dne 2.10. i 25.7.2012 byly připojeny), protože s ním nesouhlasí, neboť jí nebyla při výpočtu důchodu započítána období od 10.1.1972 do 21.9.1974 a od 16.8.1979 do 8.12.1990 (tato období vyplývají ze záznamu v pracovní knížce žalobkyně). Žalobkyně údajně o započítání uvedených dob nežádala, což je zjevně nedorozumění, které mohlo být dostatečně objasněno v námitkovém řízení, neboť nezapočtení těchto dob výslovně namítala a v námitkovém řízení tyto doby nebyly započteny z důvodu, že Dohodu o sociálním zabezpečení (mezi ČSR a SSSR), jak byla publikována pod č. 116/1960 Sb. (dále jen **Dohoda**), nelze na případ žalobkyně aplikovat, neboť od 23.9.2009 není Česká republika (dále jen **ČR**) touto Dohodou vázána s ohledem na sdělení č. 76/2009 Sb.m.s. Žalobkyně má za to, že její nárok není třeba dovozovat z Dohody, nýbrž z jiných mezinárodních dokumentů, jimiž je vázána ČR, např. Úmluva o právním postavení uprchlíků*

(viz zejména čl. 24 písm. b/), publikovaná pod č. 208/1993 Sb.; *Evropská prozatímní dohoda o soustavách sociálního zabezpečení ve stáří, invaliditě a pozůstalých ze dne 11.12.1953* (viz zejména čl. 3) publikovaná pod č. 112/2000 Sb.m.s.; *Protokol k Evropské prozatímní dohodě o soustavách sociálního zabezpečení ve stáří, invaliditě a pozůstalých ze dne 11.12.1953* (viz zejména čl. 2) publikovaný pod č. 113/2000 Sb.m.s. Z těchto dokumentů lze dovodit, že občan, jemuž byl udělen statut uprchlíka, nemůže být diskriminován vůči místním občanům jen proto, že ČR nemá příslušnou mezinárodní dohodu se zemí, odkud uprchlík odešel. Žalobkyně je azylantka, která přišla do ČR z Arménie a záznamem v pracovní knížce předmětné doby přiměřeným způsobem prokázala, proto by jí měly být započteny na základě uvedených mezinárodních dohod, nehledě na Dohodu. Závěrem žalobkyně souhlasila s tím, aby soud rozhodl bez nařízení ústního jednání a zrušil rozhodnutí ze dne 25.7. a 2.10.2012 a uložil žalované povinnost zaplatit žalobkyni náklady řízení v celkové částce 1.920,-Kč.

Napadeným rozhodnutím ze dne 2.10.2012 č.j. X žalovaná zamítla námitky žalobkyně a potvrdila *rozhodnutí ČSSZ č.j. X ze dne 25.7.2012*, kterým byla žalobkyni zamítnuta žádost o starobní důchod pro nesplnění podmínek § 28 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen **zákon**), když ke dni 10.5.2012 (dosáhla důchodového věku 58 let a 4 měsíce), od něhož žádala o přiznání starobního důchodu, získala pouze 22 roků a 213 dnů pojištění, ale nezískala potřebných 28 let pojištění. V odůvodnění rozhodnutí ze dne 2.10.2012 se žalovaná vyjádřila ke všem námitkám žalobkyně proti rozhodnutí ze dne 25.7.2012, uvedla znění příslušných paragrafů, tj. 29 odst. 1-3, 32 odst. 2, 5 odst. 1 písm. n) zákona a také se zabývala aplikací předmětné Dohody, již přestala být ČR vázána dne 23.9.2009 rozesláním Sbírky mezinárodních smluv (**Sb.m.s.**) obsahující Sdělení Ministerstva zahraničních věcí ČR o ukončení platnosti Dohody ve vztahu k Arménii pod č. 76/2009 v částce č. 32, odkázala rovněž na *rozsudek Nejvyššího správního soudu* (dále jen **NSS**) *ze dne 13.11.2008 sp. zn. 6Ads 101/2008*, tudíž nelze žádosti o započtení doby pojištění v Arménii vyhovět, jelikož žádost o starobní důchod byla podána dne 24.5.2012, kdy již nebylo možné aplikovat jednotlivá ustanovení Dohody; také dobu evidence žalobkyně u úřadu práce jako uchazeče o zaměstnání bez pobírání podpory v nezaměstnanosti nebo při rekvalifikaci lze hodnotit pouze v rozsahu 1 roku zpětně od vzniku nároku (tj. od 26.6.1998 do 25.6.1999). Dále žalovaná uvedla, že dle zjištění u Okresní správy sociálního zabezpečení (dále jen **OSSZ**) Plzeň-jih žalobkyně při sepisování žádosti o důchod nedoložila doby pojištění získané v Arménii a přímo uvedla, že jejich hodnocení ani nežadá; žádné doklady potvrzující doby pojištění v cizině nebyly přiloženy ani k námitkám.

Žalovaná ve svém velmi obsáhlém vyjádření ze dne 18.12.2012 k podané žalobě mimo jiné uvedla, že ze spisové dokumentace žalobkyně není patrné, že by této státní občance ČR byl udělen status uprchlíka. Ani v rámci námitkového řízení, kdy se žalobkyně poprvé zmiňuje o tom, že je uprchlíkem, své tvrzení nikterak neprokazuje. K tomu však je nutno uvést, že i v případě, že by žalobkyně toto své tvrzení prokázala, statut uprchlíka nemůže v konečném důsledku zasáhnout do sfér důchodového pojištění, tudíž žalovaná nemůže přihlídnout k době pojištění, kterou žalobkyně získala na území Arménie, a prokazuje ji pracovní knížkou. Důvod nehodnocení doby pojištění byl velmi podrobně odůvodněn napadeným rozhodnutím, kdy mezi ČR a Arménií je od 23.9.2009 bezsmluvní stav, tudíž nelze přihlídnout k dobám pojištění získaných podle právních předpisů jiného státu. Protože

se žalobkyně domáhá aplikace uvedených mezinárodních dokumentů, žalovaná odkázala na *rozsudek NSS ze dne 28.11.2008 č.j. 6Ads 42/2007-40*, který se zabýval obdobnou právní otázkou ve vztahu k nástupnickému státu Arménii i přes tu skutečnost, že doba jeho vydání spadá před dobu vydání *nálezu Ústavního soudu ze dne 3.6.2009, č.j. I ÚS 420/09-32*, podle něhož je nutné Dohodu považovat za platnou až do dne 23.9.2009, tj. publikace sdělení o ukončení její platnosti ve Sb.m.s., jak již uvedeno shora, což znamená, že podle citovaného nálezu Ústavního soudu byla platnost Dohody pouze prodloužena až do 23.9.2009; konkrétně vůči nástupnickému státu Arménii to znamená, že platila i od doby ukončení úspěšných jednání od 28.4.2004 až do 22.9.2009. Žalovaná také podotkla, že NSS řešil obdobnou záležitost a velmi podrobně se zabýval aplikací všech tří žalobkyní uváděných mezinárodních dokumentů včetně jejich dopadu na důchodové pojištění a právní zástupce žalobkyně vystupoval v odkazované věci rovněž jako právní zástupce, tudíž je s právním názorem vysloveným v citovaném rozsudku jistě podrobně seznámen, proto i soud pro stručnost odkazuje na předmětné vyjádření žalované ze dne 18.12.2012 obsahující podrobnosti, které bylo doručeno i straně žalobkyně. Z uvedeného vyplývá, že k započtení doby pojištění získané na území Arménie pro účely nároku na dávky sociálního zabezpečení v ČR by musel existovat mezinárodněprávní instrument, jenž by vztah obou zemí v této oblasti ošetřil, ale žádný takový instrument v současnosti neexistuje. Žalobkyni nelze vyhovět, protože uplatnila žádost o starobní důchod dne 24.5.2012, tedy v době, kdy Dohoda již pozbyla platnosti. I touto problematikou se zabýval NSS a svůj právní názor podrobně objasnil v rozsudku ze dne 13.11.2008 č.j. 6Ads 101/2008-66: „*Dohodu o sociálním zabezpečení lze tedy ohledně posouzení podmínek pro nárok a výši starobního důchodu aplikovat jen v případě, že je jí ČR vázána vůči nástupnickému státu Sovětského svazu v době, kdy je podána žádost o tento důchod.*” Uvedeným nálezem Ústavního soudu nebyl překonán právní názor citovaného rozsudku NSS, neboť tím, že žalobkyně uplatnila žádost o starobní důchod dne 24.5.2012, stalo se tak již v době bezesmluvního vztahu vůči Arménii, a tudíž nelze zohlednit doby pojištění, které žalobkyně na území Arménie dosáhla. Pro daný účel se nelze dovolávat ani žalobkyní uvedených mezinárodních dokumentů, což objasnil NSS. Nezbyvá než v souzené věci při posuzování nároku žalobkyně na starobní důchod podle § 28 zákona zohlednit toliko dobu pojištění získanou na území ČR. Jelikož žalobkyně získala dobu pojištění v celkovém rozsahu 22 let a 213 dnů, nezískala potřebných 28 let pojištění a nárok na starobní důchod podle § 28 zákona jí nevznikl, proto žalovaná trvala na rozhodnutí ze dne 2.10.2012 a navrhla soudu zamítnutí žaloby

Ze zasláního *dávkového spisu vedeného žalovanou ohledně žalobkyně* vyplývá, že obsah spisu odpovídá odůvodnění napadeného rozhodnutí i vyjádření žalované, mimo jiné je založen i osobní list důchodového pojištění (dále jen **OLDP**) zpracovaný 13.7.2012 a připojený k rozhodnutí ze dne 25.7.2012, v němž jsou uvedeny všechny doby pojištění, které má žalovaná uloženy ve své evidenci. Dle založené dodejky bylo napadené rozhodnutí doručeno zástupci žalobkyně dne 4.10.2012.

Po doručení vyjádření žalované *zástupce žalobkyně dne 1.2.2013* zaslal soudu nejprve nečitelnou a poté i úředně ověřenou kopii rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR č.j.: X ze dne 27.12.1993 o vyhovění žádosti žalobkyně o přiznání postavení uprchlíka, a to z humanitárních důvodů, jelikož jejím dvěma synům bylo přiznáno postavení uprchlíka. Také bylo uvedeno, že

žalobkyně má za to, že pokud smlouva byla do 23.9.2009 platná, tak jí pojistné doby "nasbírané" do té doby má ČSSZ uznat a nepočítat pouze pojistné doby „nasbírané" po tomto datu, místo toho jí však "škrtnla" všechny pojistné doby nasbírané v Arménii a pokud občan po léta v dobré víře podle platných mezinárodních smluv postupně „sbírá" pojistné doby, je v rozporu s právem na spravedlivý proces, aby žalovaná občanovi v jeho stáří takto pracně "nasbírané" pojistné doby jednoduše zpětně za celý jeho život "škrtnla".

Následně *žalovaná v podání ze dne 28.3.2013* zdůraznila s odkazem na rozsudek NSS ze dne 13.11.2008, č.j. 6Ads 101/2008-66, dle něhož je rozhodující právní vztah platný k datu uplatnění žádosti o důchod a pokud se podle čl. 4 odst. 1 Dohody *až při přiznávání důchodů* plně započítává doba zaměstnání na území obou smluvních stran získaná podle právních předpisů smluvní strany, na jejímž území byla práce vykonávána (odst. 2), pak při přiznávání respektive rozhodování o důchodu žalobkyně, tedy o žádosti o starobní důchod, kterou žalobkyně uplatnila dne 24.5.2012, nelze zcela logicky již přihlídnout k Dohodě platné vůči Arménii pouze do 23.9.2009, proto je námitka žalobkyně irelevantní.

Poté *zástupce žalobkyně dne 26.4.2013* v podání zdůraznil, že jestliže žalobkyně jako azylantka získala později české státní občanství, nemůže se jí tím zhoršit její situace v tom smyslu, že by v její prospěch nebyly použity předpisy chránící azylanty. I když žalobkyně uznává, že když 23.9.2009 skončila Dohoda, tak od toho dne musí získávat pojistné doby jiným způsobem, ale pokládá za nepřijatelné, aby jí byla "škrtnuta" dnem 23.9.2009 v rozporu s jejím „*legitimním očekáváním*" celá desetiletí pojistných dob, které podle této Dohody od mládí získávala. Po doručení tohoto podání *žalovaná odkázala na svá předchozí vyjádření*.

Dle ustanovení § 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb. v platném znění (soudní řád správní, dále jen *s.ř.s.*), soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy (dále jen *správní orgán*). Ve věcech důchodového pojištění rozhoduje specializovaný samosoudce, který má práva a povinnosti předsedy senátu (§ 31 odst. 2, 3 s.ř.s.).

Dle § 28 *zákona* pojištěnec má nárok na starobní důchod, jestliže získal potřebnou dobu pojištění a dosáhl stanoveného věku, popřípadě splňuje další podmínky stanovené v tomto zákoně.

Podle § 29 odst. 1 písmeno d) *zákona* má pojištěnec nárok na starobní důchod, jestliže získal dobu pojištění nejméně 28 let a dosáhl důchodového věku v roce 2012.

Dle § 32 odst. 2 *zákona* se u pojištěnců narozených v období let 1936 až 1977 důchodový věk stanoví podle přílohy k tomuto zákonu. Stanoví-li se důchodový věk s přičtením kalendářních měsíců, považuje se za důchodový věk věk dosažený v posledním přičteném kalendářním měsíci v den, který se číslem shoduje se dnem narození pojištěnce;

neobsahuje-li takto určený měsíc takový den, považuje se za důchodový věk ten věk, který je dosažen v posledním dni posledního přičteného kalendářního měsíce.

V této věci se žalobkyně podanou žalobou domáhá zrušení napadeného rozhodnutí žalované z důvodů v ní uvedených. Soud na základě všech shora zjištěných skutečností v této věci dospěl k závěru, že *žaloba proti napadenému rozhodnutí žalované ze dne 2.10.2012 není důvodná* s ohledem na níže uvedené. V této věci soud rozhodl bez jednání dle § 51 odst. 1 s.ř.s., když žalobkyně i žalovaná s takovým postupem vyjádřili souhlas.

Žalobkyně dosáhla důchodového věku dne 10.5.2012, neboť s přihlédnutím k výchově 3 dětí její důchodový věk činí 58 let a 4 měsíce, avšak k tomuto datu, od něhož požadovala přiznání starobního důchodu při sepsání žádosti na OSSZ Plzeň-jih dne 24.5.2012, nesplnila obě zákonné podmínky pro přiznání požadovaného důchodu, jelikož nezískala dobu pojištění nejméně 28 let, když získala pouze 22 roků a 213 dnů pojištění. Protože další dobu pojištění však dle svého vyjádření získala v Arménii od 10.1.1972 do 21.9.1974 a od 16.8.1979 do 8.12.1990, jak vyplývá ze záznamu v pracovní knížce, nepochybila žalovaná, když uvedenou dobu nezohlednila, jelikož Dohoda, na jejímž základě by bylo možno předmětnou dobu pojištění započítat, byla považována za platnou vůči Arménii až do 23.9.2009 jak uvedeno shora, ale žádost žalobkyně o starobní důchod byla podána až po tomto datu, proto nemohlo být její žádosti vyhověno. Soud podotýká, že pokud by se např. žalobkyně stala invalidní před datem 23.9.2009 a při splnění zákonné podmínky pro přiznání invalidního důchodu by jí byla započtena i prokázaná doba pojištění získaná v Arménii, započítala by se jí tato doba pak i pro splnění podmínek pro přiznání starobního důchodu, avšak taková situace nenastala s ohledem na zjištěné skutečnosti. Jelikož však *žalobkyni bylo přiznáno postavení uprchlíka, jak shora uvedeno, má žalobkyně možnost využít ustanovení § 4 odst. 3 zákona č. 582/1991 Sb., dle něhož ministr práce a sociálních věcí může odstraňovat tvrdosti, které by se vyskytly při provádění sociálního zabezpečení, a může pověřit správy sociálního zabezpečení, aby odstraňovaly tvrdosti v jednotlivých případech*, kdy jediné lze zohlednit stávající situaci žalobkyně, která s ohledem na skutečnost, že již skončila platnost Dohody vůči Arménii, nezapočtením dob pojištění v ní získaných, ačkoliv dosáhla důchodového věku dle předpisů ČR, nesplnila celkovou potřebnou dobu pojištění.

V postupu žalované, jež zohlednila obsah veškerých evidenčních materiálů a jejich obsah uvedla do OLDP, který byl přílohou rozhodnutí ze dne 25.7.2012 o zamítnutí žádosti o starobní důchod, přičemž údaje v něm týkající se doby pojištění získané dle předpisů platných v ČR žalobkyně nezpochybnila. V této věci soud nemohl vyhovět žalobě s požadavkem na zrušení napadeného rozhodnutí žalované s ohledem na všechny zjištěné rozhodné skutečnosti i přes žalobkyní opakovaně vyjádřené přesvědčení o správnosti jejího názoru, že jí mají být započteny doby pojištění získané ještě za platnosti Dohody v Arménii, i když takový požadavek není v souladu s platnou právní úpravou k rozhodnému datu. Žalovaná proto nepochybila, když námitky žalobkyně zamítla a dostatečně srozumitelným způsobem se s nimi vypořádala v odůvodnění rozhodnutí ze dne 2.10.2012 v takovém rozsahu, aby jej pochopil i laik, který jeho obsah hodlá pochopit. Soud, který se plně ztotožnil s obsahem citovaných vyjádření žalované, jakož i s odůvodněním napadeného rozhodnutí, proto pro stručnost na ně odkazuje, jelikož odpovídají platné právní úpravě a jsou známy účastníkům

tohoto řízení. Soud se také omlouvá za délku řízení v této věci způsobené objektivními skutečnostmi.

Krajský soud v Plzni ze shora uvedených důvodů proto *žalobě žalobkyně nepřisvědčil a žalobu zamítl podle § 78 odst. 7 s.ř.s.* (soud zamítne žalobu, není-li důvodná), jak vyplývá z výroku I. rozsudku, když *napadené rozhodnutí žalované ze dne 2.10.2012 shledal jako věcně správné a odpovídající zákonu*, neboť žalobkyně neprokázala jí tvrzené pochybení žalované a dostatečným způsobem se žalovaná vypořádala i se všemi jejími námitkami proti rozhodnutí ČSSZ ze dne 25.7.2012.

Žalobkyně ve věci neměla úspěch a správní orgán nemá právo na náhradu nákladů řízení ze zákona, soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jak vyplývá z ust. § 60 odst. 1 a 2 s.ř.s. (*výrok II. rozsudku*).

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost *ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení* ve dvou písemných vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. *Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.*

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Plzni dne 30. října 2013

JUDr. Alena Hocká
samosoudkyně